KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2017/581,

annettu 24 päivänä kesäkuuta 2016,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 600/2014 täydentämisestä kauppapaikkojen ja keskusvastapuolten määritysjärjestelmiin pääsyä koskevien teknisten sääntelystandardien osalta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta 15 päivänä toukokuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 600/2014 ([1]) ja erityisesti sen 35 artiklan 6 kohdan ja 36 artiklan 6 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Kilpailun vääristymisen estämiseksi keskusvastapuolten ja kauppapaikkojen olisi voitava evätä pyyntö päästä keskusvastapuoleen tai kauppapaikkaan, jos ne ovat toteuttaneet kaikki kohtuulliset toimenpiteet pääsyn myöntämisestä aiheutuvat riskin hallitsemiseksi, mutta edelleen on olemassa huomattava tarpeeton riski.

(2) Asetuksen (EU) N:o 600/2014 mukaisesti silloin, jos keskusvastapuoli tai kauppapaikka epää pääsyä koskevan pyynnön, sen on perusteltava päätös yksityiskohtaisesti ja myös kerrottava, miten pääsyn myöntämisestä aiheutuvat merkitykselliset riskit olisivat kyseisessä tilanteessa hallitsemattomia ja miten edelleen olisi olemassa huomattava tarpeeton riski. Asianmukainen tapa täyttää tämä vaatimus on, että pääsyn epäävä osapuoli tuo selvästi esiin riskinhallinnan muutokset, joita aiheutuisi pääsyn myöntämisestä, ja miten sen olisi hallittava pääsyn myöntämisestä aiheutuviin muutoksiin liittyvää riskiä, ja selvittää sen toimintaan kohdistuvat vaikutukset.

(3) Asetuksessa (EU) N:o 600/2014 ei erotella keskusvastapuolten ja kauppapaikkojen riskejä, kun ne myöntävät pääsyn, ja se sisältää samat yleiset ehtotyypit, joita kauppapaikkojen ja keskusvastapuolten on tarkasteltava arvioidessaan pääsyä koskevia pyyntöjä. Koska keskusvastapuolten ja kauppapaikkojen toiminnat eroavat luonteeltaan toisistaan, pääsyn myöntämisestä aiheutuvat riskit voivat käytännössä vaikuttaa keskusvastapuoliin ja kauppapaikkoihin eri tavoin, mikä edellyttää erilaista lähestymistapaa keskusvastapuolten ja kauppapaikkojen välillä.

(4) Kun toimivaltainen viranomainen arvioi, uhkaisiko pääsy markkinoiden sujuvaa ja moitteetonta toimintaa tai voisiko se vaikuttaa haitallisesti järjestelmäriskiin, sen olisi harkittava, onko kyseisellä keskusvastapuolella tai kauppapaikalla riittävät riskinhallintamenettelyt, jotka kohdistuvat myös operatiivisiin ja oikeudellisiin riskeihin, jotta vältetään se, että pääsyn myöntämistä koskeva sopimus loisi kolmansille osapuolille huomattavia tarpeettomia riskejä, joita ei voida vähentää.

(5) Ehtojen, joiden täyttyessä pääsy on myönnettävä, olisi oltava kohtuullisia ja syrjimättömiä, jotta ei vaaranneta syrjimättömän pääsyn tavoitetta. Maksujen perimistä syrjivällä tavalla pääsyn estämiseksi ei pitäisi sallia. Maksut voivat kuitenkin olla erilaisia objektiivisesti perustelluista syistä, kuten silloin, kun pääsyn toteuttamisjärjestelyistä aiheutuvat kustannukset ovat korkeammat. Pääsyn myöntämisestä aiheutuu sekä keskusvastapuolille että kauppapaikoille kertaluonteisia kustannuksia, kuten oikeudellisten vaatimusten arvioimisesta aiheutuvat kustannukset, ja juoksevia kustannuksia. Koska pääsyä koskevan pyynnön laajuus ja siihen liittyvät pääsyn myöntämistä koskevan sopimuksen toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset todennäköisesti vaihtelevat tapauskohtaisesti, ei ole tarkoituksenmukaista käsitellä yksityiskohtaisesti kustannusten jakamista keskusvastapuolen ja kauppapaikan välillä tässä asetuksessa. Kustannusten jakaminen on kuitenkin pääsyn myöntämistä koskevan sopimuksen tärkeä osa, ja sen vuoksi molempien osapuolten olisi eriteltävä, miten kustannukset katetaan kyseisessä sopimuksessa.

(6) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 ([2]) mukaisesti keskusvastapuolen, joka haluaa laajentaa toimintaansa lisäpalveluilla tai -toiminnalla, jotka eivät kuulu alkuperäisen toimiluvan piiriin, on

([1]) EUVL L 173, 12.6.2014, s. 84.

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 648/2012, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä (EUVL L 201, 27.7.2012, s. 1).

haettava toimilupansa laajentamista. Toimiluvan laajentaminen on tarpeen, jos keskusvastapuoli aikoo tarjota sellaisten rahoitusvälineiden määrityspalveluja, joilla on erilainen riskiprofiili tai jotka eroavat olennaisesti keskusvastapuolen nykyisestä tuotevalikoimasta. Jos sopimus, jolla käydään kauppaa kauppapaikassa, jolle keskusvastapuoli on myöntänyt pääsyn, kuuluu keskusvastapuolen nykyisen toimiluvan kattamaan rahoitusvälinelajiin ja näin ollen riskiominaisuuksiltaan vastaa keskusvastapuolen jo määrittämiä sopimuksia, kyseistä sopimusta olisi pidettävä taloudellisesti vastaavana.

(7) On varmistettava, että keskusvastapuoli ei sovella syrjiviä vakuusvaatimuksia taloudellisesti vastaaviin sopimuksiin, joilla käydään kauppaa kauppapaikassa, jolle on myönnetty pääsy keskusvastapuoleen. Sen vuoksi kaikki muutokset, jotka kohdistuvat vakuusmenetelmään ja vakuuksia ja nettoutusta koskeviin toiminnallisiin edellytyksiin, joita sovelletaan keskusvastapuolen jo määrittämiin taloudellisesti vastaaviin sopimuksiin, olisi alistettava keskusvastapuolen riskinarviointikomitean uudelleentarkastelun kohteeksi, ja niitä olisi pidettävä mallien ja parametrien merkittävänä muutoksena asetuksessa (EU) N:o 648/2012 tarkoitettua uudelleentarkastelumenettelyä varten. Kyseisen tarkastelun tulisi osoittaa, että uudet mallit ja parametrit ovat syrjimättömiä ja että ne perustuvat merkityksellisiin riskinäkökohtiin.

(8) Asetuksessa (EU) N:o 648/2012 torjutaan kilpailun vääristymiä edellyttämällä syrjimätöntä pääsyä keskusvastapuolille, jotka tarjoavat OTC-johdannaisten (*over-the-counter derivatives*) määrityspalveluja kauppapaikoille. Asetuksessa (EU) N:o 600/2014 puolestaan todetaan, että säännellyillä markkinoilla on tarpeen ottaa käyttöön vastaavat vaatimukset. Koska keskusvastapuoli voi määrittää sekä OTC-johdannaisia että pörssilistattuja johdannaisia, sellaisten taloudellisesti vastaavien sopimusten syrjimättömässä kohtelussa, joilla käydään kauppaa keskusvastapuoleen pääsyä pyytävässä kauppapaikassa, olisi otettava huomioon kaikki kyseisen keskusvastapuolen määrittämät asiaankuuluvat sopimukset riippumatta siitä, missä sopimuksilla käydään kauppaa.

(9) Ilmoitus, jonka asiaankuuluva toimivaltainen viranomainen tekee keskusvastapuolen kollegiolle ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle (EAMV) ja jonka aiheena on keskusvastapuolen siirtymäjärjestelyjen hyväksyminen asetuksen (EU) N:o 600/2014 35 artiklan mukaisesti, olisi annettava ilman aiheetonta viivytystä, jotta voidaan auttaa muita asiaankuuluvia toimivaltaisia viranomaisia ymmärtämään, mikä vaikutus tällä on keskusvastapuoleen ja kauppapaikkoihin, joilla on läheiset sidokset kyseiseen keskusvastapuoleen. Ilmoituksessa olisi oltava kaikki asiaankuuluvat tiedot, jotka ovat tarpeen, jotta keskusvastapuolen kollegio ja EAMV voivat ymmärtää päätöksen ja edistää avoimuutta.

(10) Selkeät vaatimukset tiedoista, jotka keskusvastapuolten ja kauppapaikkojen on toimitettava ilmoittaessaan toimivaltaisille viranomaisille ja EAMV:lle, että ne haluavat hyötyä asetuksen (EU) N:o 600/2014 36 ja 35 artiklan mukaisista siirtymäjärjestelyistä, edistäisivät avointa ja yhdenmukaistettua ilmoitusmenettelyn soveltamista. Sen vuoksi ilmoitusmenettelyyn on tarpeen lisätä ilmoitusten yhtenäiset mallit, jotta valvontakäytännöt ovat johdonmukaisia ja yhtenäisiä.

(11) On tärkeää välttää riski siitä, että suuret kauppapaikat käyttävät laskentamenetelmiä, joissa minimoidaan niiden kaupankäynnin vuotuinen nimellismäärä pääsyä koskevien säännösten ulkopuolelle jättäytymistä koskevista määräyksistä hyötymiseksi. Jos on olemassa yhtä hyväksyttyjä vaihtoehtoisia lähestymistapoja nimellismäärän laskemiseksi, kyseisen riskin välttäminen on helpompaa, jos käytetään sitä laskutapaa, joka antaa korkeamman arvon. Asetuksen (EU) N:o 600/2014 soveltamisessa käytettävien nimellismäärän laskemismenetelmien avulla selvästi pienempien kauppapaikkojen, jotka eivät vielä kykene teknisesti harjoittamaan toimintaansa tasapuolisin toimintaedellytyksin suurimmassa osassa kaupan jälkeisen infrastruktuurin markkinoita, pitäisi pystyä käyttämään ulkopuolelle jättäytymistä koskevaa mekanismia. On myös tärkeää, että säädetyt menetelmät ovat yksinkertaisia ja yksiselitteisiä, jotta voidaan edistää johdonmukaisia ja yhdenmukaisia valvontakäytäntöjä.

(12) On tärkeää, että kauppapaikat toimivat johdonmukaisesti nimellismääränsä laskennassa asetuksen (EU) N:o 600/2014 soveltamiseksi niin, että kauppapaikat voivat soveltaa pääsyä koskevia säännöksiä tasapuolisesti. Tämä olennaista erityisesti tietyntyyppisille pörssilistatuille johdannaisille, joilla käydään kauppaa yksiköittäin, kuten barreleina tai tonneina.

(13) Johdonmukaisuuden vuoksi ja rahoitusmarkkinoiden sujuvan toiminnan varmistamiseksi on tarpeen, että tässä asetuksessa annettuja säännöksiä ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 säännöksiä sovelletaan samasta päivämäärästä lähtien. Sen varmistamiseksi, että keskusvastapuolet ja kauppapaikat voivat hyötyä asetuksen (EU) N:o 600/2014 35 artiklan 5 kohdassa ja 36 artiklan 5 kohdassa säädetyistä siirtymäjärjestelyistä, tiettyjä tämän asetuksen säännöksiä olisi kuitenkin sovellettava siitä päivästä, jona se tulee voimaan.

(14) Tämän asetuksen säännökset ovat tiiviisti sidoksissa toisiinsa, koska ne koskevat pääsyn epäämistä tai myöntämistä keskusvastapuoliin ja kauppapaikkoihin ja myös menettelyä, jolla keskusvastapuolet ja kauppapaikat voivat jättäytyä tässä asetuksessa vahvistettujen pääsyä koskevien säännösten soveltamisalan ulkopuolelle. Jotta varmistettaisiin, että nämä säännökset, joista useimpia pitäisi soveltaa samaan aikaan, ovat linjassa keskenään ja jotta kyseisten velvoitteiden alaisuuteen kuuluvien henkilöiden olisi helpompi saada näistä säännöksistä kattava käsitys keskitetysti, on suotavaa, että asetuksen (EU) N:o 600/2014 35 artiklan 6 kohdassa ja 36 artiklan 6 kohdassa edellytetyt tekniset sääntelystandardit sisällytetään yhteen asetukseen.

(15) Tämä asetus perustuu teknisten sääntelystandardien luonnoksiin, jotka EAMV on toimittanut komissiolle.

(16) EAMV on järjestänyt avoimia julkisia kuulemisia tämän asetuksen perustana olevista teknisten sääntelystandardien luonnoksista, analysoinut niihin mahdollisesti liittyviä kustannuksia ja hyötyjä sekä pyytänyt lausunnon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1095/2010 ([1]) 37 artiklalla perustetulta arvopaperimarkkina-alan osallisryhmältä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

SYRJIMÄTÖN PÄÄSY KESKUSVASTAPUOLIIN JA KAUPPAPAIKKOIHIN

1 JAKSO

Syrjimätön pääsy keskusvastapuoliin

1 artikla

Edellytykset keskusvastapuolen suorittamalle pääsyn epäämiselle

1. Keskusvastapuolen on arvioitava, aiheuttaisiko pääsyn myöntäminen jonkun 2, 3 tai 4 artiklassa yksilöidyistä riskeistä, ja se voi evätä pääsyn ainoastaan, jos sen riskien hallitsemiseksi suoritettujen kaikkien kohtuullisten ponnistelujen jälkeen keskusvastapuoli katsoo, että on olemassa huomattavia tarpeettomia riskejä, joita ei voida hallita.

2. Jos keskusvastapuoli epää pääsyn, sen on yksilöitävä, mitkä 2, 3 ja 4 artiklassa tarkoitetut riskit aiheutuisivat pääsyn myöntämisestä ja selitettävä, miksi kyseisiä riskejä ei voida hoitaa.

2 artikla

Keskusvastapuolen suorittama pääsyn epääminen liiketoimien odotetun määrän perusteella

Keskusvastapuoli voi evätä pääsyä koskevan pyynnön pääsystä johtuvan liiketoimien odotetun määrän perusteella vain, jos tämä johtaisi johonkin seuraavista:

a) skaalattavissa oleva keskusvastapuolen rakenne ylikuormittuu siinä määrin, että keskusvastapuoli ei voi mukauttaa omia järjestelmiään käsittelemään odotettua liiketoimien määrää;

b) keskusvastapuolen suunniteltu kapasiteetti ylittyy niin, että keskusvastapuoli ei pystyisi hankkimaan tarvittavaa lisäkapasiteettia määrittämään odotettua määrää liiketoimia.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84).

3 artikla

Keskusvastapuolen suorittama pääsyn epääminen operatiivisten riskien ja operatiivisen monimutkaisuuden perusteella

Keskusvastapuoli voi evätä pääsyä koskevan pyynnön operatiivisen riskin ja operatiivisen monimutkaisuuden perusteella.

Operatiivisiin riskeihin ja operatiiviseen monimutkaisuuteen kuuluvat seuraavat:

a) keskusvastapuolen ja kauppapaikan tietojärjestelmien yhteensopimattomuus, jonka vuoksi keskusvastapuoli ei voi tarjota yhteyttä järjestelmien välillä;

b) sellaisten henkilöresurssien puute, joilla on tarvittavat tiedot, taidot ja kokemus keskusvastapuolen toimintojen suorittamiseksi niiden riskien osalta, jotka johtuvat lisätyistä rahoitusvälineistä, jos ne poikkeavat keskusvastapuolen jo määrittämistä rahoitusvälineistä, tai kyvyttömyys ottaa käyttöön tällaisia henkilöresursseja.

4 artikla

Keskusvastapuolen suorittama pääsyn epääminen muiden huomattavia tarpeettomia riskejä luovien seikkojen perusteella

1. Keskusvastapuoli voi evätä pääsyä koskevan pyynnön huomattavien tarpeettomien riskien perusteella, jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

a) keskusvastapuoli ei tarjoa määrityspalveluja niiden rahoitusvälineiden osalta, joille pääsyä haetaan, eikä se kykenisi kohtuullisin toimenpitein käynnistämään asetuksen (EU) N:o 648/2012 II, III ja IV osastossa säädettyjen vaatimusten mukaisia määrityspalveluja;

b) pääsyn myöntäminen uhkaisi keskusvastapuolen taloudellista elinkelpoisuutta tai sen kykyä täyttää asetuksen (EU) N:o 648/2012 16 artiklan mukaiset pääomaa koskevat vähimmäisvaatimukset;

c) on olemassa oikeudellisia riskejä;

d) keskusvastapuolen ja kauppapaikan säännöissä on yhteensopivuusongelma, jota keskusvastapuoli ei voi korjata yhteistyössä kauppapaikan kanssa.

2. Keskusvastapuoli voi evätä pääsyä koskevan pyynnön 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun oikeudellisen riskin perusteella, jos pääsyn myöntämisen seurauksena keskusvastapuoli ei voisi panna täytäntöön sääntöjään, jotka koskevat sen sulkeutuvaa nettoutusta ja maksukyvyttömyysmenettelyjä koskevia sääntöjä tai se ei voisi hallita riskejä, jotka aiheutuvat kauppojen hyväksymistä koskevien erilaisten mallien samanaikaisesta käytöstä.

2 JAKSO

Syrjimätön pääsy kauppapaikkoihin

5 artikla

Edellytykset kauppapaikan suorittamalle pääsyn epäämiselle

1. Kauppapaikan on arvioitava, aiheuttaisiko pääsyn myöntäminen jonkun 6 tai 7 artiklassa yksilöidyistä riskeistä, ja se voi evätä pääsyn ainoastaan, jos sen riskien hallitsemiseksi suoritettujen kaikkien kohtuullisten ponnistelujen jälkeen kauppapaikka katsoo, että on olemassa huomattavia tarpeettomia riskejä, joita ei voida hallita.

2. Jos kauppapaikka epää pääsyn, sen on yksilöitävä, mitkä 6 ja 7 artiklassa tarkoitetut riskit aiheutuisivat pääsyn myöntämisestä ja miksi kyseisiä riskejä ei voida hoitaa.

6 artikla

Kauppapaikan suorittama pääsyn epääminen operatiivisten riskien ja operatiivisen monimutkaisuuden perusteella

Kauppapaikka voi evätä pääsyä koskevan pyynnön pääsystä johtuvan operatiivisen riskin ja monimutkaisuuden perusteella vain, jos on olemassa riski keskusvastapuolen ja kauppapaikan tietojärjestelmien yhteensopimattomuudesta, jonka vuoksi kauppapaikka ei voisi tarjota yhteyttä järjestelmien välillä.

7 artikla

Kauppapaikan suorittama pääsyn epääminen muiden huomattavia tarpeettomia riskejä luovien seikkojen perusteella

Kauppapaikka voi evätä pääsyä koskevan pyynnön huomattavien tarpeettomien riskien perusteella seuraavissa tapauksissa:

a) uhka, joka kohdistuu kauppapaikan taloudelliseen elinkelpoisuuteen tai sen kykyyn täyttää Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU ([1]) 47 artiklan 1 kohdan f alakohdan mukaiset pääomaa koskevat vähimmäisvaatimukset;

b) kauppapaikan ja keskusvastapuolen säännöissä on yhteensopivuusongelma, jota kauppapaikka ei voi korjata yhteistyössä keskusvastapuolen kanssa.

8 artikla

Edellytykset, joiden täyttyessä pääsyn katsotaan uhkaavan markkinoiden sujuvaa ja moitteetonta toimintaa tai vaikuttavan kielteisesti järjestelmäriskiin

Likviditeetin hajaantumisen lisäksi, sellaisena kuin se on määriteltynä asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 45 alakohdassa, mainitun asetuksen 35 artiklan 4 kohdan b alakohdan ja 36 artiklan 4 kohdan b alakohdan soveltamiseksi pääsyn myöntämisen on katsottava uhkaavan markkinoiden sujuvaa ja moitteetonta toimintaa tai vaikuttavan kielteisesti järjestelmäriskiin, jos toimivaltainen viranomainen voi antaa perustelut epäämiselle, mukaan lukien näyttö siitä, että pääsyä koskevan hakemuksen osapuolista toisella tai molemmilla on riittämätön riskienhallintamenettely estämään sen, että pääsyn myöntäminen loisi kolmansille osapuolille huomattavia tarpeettomia riskejä, eikä ole olemassa korjaavia toimenpiteitä näiden riskien lieventämiseksi riittävällä tavalla.

II LUKU

EDELLYTYKSET, JOIDEN TÄYTTYESSÄ PÄÄSY ON MYÖNNETTÄVÄ

9 artikla

Edellytykset, joiden täyttyessä pääsy on myönnettävä

1. Osapuolten on tehtävä sopimus pääsyn myöntämisestä johtuvista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan, myös niiden suhteisiin sovellettavasta laista. Pääsyä koskevan sopimuksen ehtojen on

a) oltava selkeästi määriteltyjä, avoimia, päteviä ja täytäntöönpanokelpoisia;

b) eriteltävä, silloin jos kahdella tai useammalla keskusvastapuolella on pääsy kauppapaikkaan, miten kauppapaikan liiketoimet osoitetaan sopimuksen osapuolena olevalle keskusvastapuolelle;

c) sisällettävä selkeät säännöt, jotka koskevat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/26/EY ([2]) mukaisten siirtomääräysten asiaankuuluviin järjestelmiin tulon ajankohtaa ja viimeistä peruutusajankohtaa;

d) sisällettävä säännöt, jotka koskevat kumman tahansa osapuolen suorittamaa pääsyä koskevan sopimuksen irtisanomista ja joissa on:

   i) määrättävä irtisanomisesta asianmukaisella tavalla, joka ei tarpeettomasti altista muita yhteisöjä ylimääräisille riskeille, mukaan lukien selkeät ja avoimet järjestelyt pääsyä koskevan sopimuksen aikana tehtyjen ja irtisanomishetkellä avoinna olevien sopimusten ja positioiden asianmukaista hallintaa ja loppuunsaattamista varten;

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/26/EY, annettu 19 päivänä toukokuuta 1998, selvityksen lopullisuudesta maksujärjestelmissä ja arvopaperien selvitysjärjestelmissä (EYVL L 166, 11.6.1998, s. 45).

ii) varmistettava, että asianomaiselle osapuolelle annetaan kohtuullisesti aikaa korjata kaikki rikkomukset, jotka eivät johda välittömään irtisanomiseen;

iii) sallittava irtisanominen, jos riskit kasvavat tavalla, joka olisi oikeuttanut epäämään pääsyn jo alun perin;

e) eriteltävä pääsyä koskevan sopimuksen kohteena olevat rahoitusvälineet;

f) eriteltävä pääsyä koskevan pyynnön aiheuttamien kertaluonteisten ja juoksevien kustannusten kattaminen;

g) sisällettävä määräykset pääsyä koskevasta sopimuksesta johtuvista saamisista ja veloista.

2. Pääsyä koskevan sopimuksen ehdoissa on edellytettävä, että osapuolet ottavat käyttöön asianmukaiset toimintatavat, menettelyt ja järjestelmät seuraavien seikkojen varmistamiseksi:

a) oikea-aikainen, luotettava ja turvallinen viestintä osapuolten välillä;

b) toisen osapuolen kuuleminen ennalta, jos jommankumman osapuolen toiminnassa tapahtuvilla muutoksilla on todennäköisesti merkittävä vaikutus pääsyä koskevaan sopimukseen tai riskeihin, joille toinen osapuoli on alttiina;

c) oikea-aikainen ilmoitus toiselle osapuolelle ennen muutoksen täytäntöönpanoa tapauksissa, jotka eivät kuulu b alakohdan soveltamisalaan;

d) riitojen ratkaisu;

e) pääsyä koskevasta sopimuksesta mahdollisesti aiheutuvien riskien tunnistaminen, seuranta ja hallinta;

f) kaikkien tarvittavien tietojen vastaanotto kauppapaikkaan, jotta se voi täyttää velvollisuutensa valvoa avoinna olevia sopimuksia;

g) keskusvastapuolen suorittama hyväksyntä, joka kohdistuu kohde-etuutena luovutettujen hyödykkeiden toimittamiseen.

3. Asianomaisten osapuolten pääsyä koskevassa sopimuksessa on varmistettava seuraavat seikat:

a) asianmukaiset riskienhallintamenetelmät ylläpidetään, kun pääsy myönnetään;

b) pääsyä koskevassa pyynnössä esitetyt tiedot pidetään ajan tasalla koko pääsyä koskevan sopimuksen keston ajan, mukaan lukien tiedot merkittävistä muutoksista;

c) muita kuin julkisia ja kaupallisesti arkaluonteisia tietoja, mukaan lukien rahoitusvälineen kehittämisvaiheen aikana annetut tiedot, voidaan käyttää vain siihen erityiseen tarkoitukseen, jota varten ne on annettu, ja niiden osalta voidaan ryhtyä toimenpiteisiin ainoastaan tietyn tarkoituksen mukaisesti, josta osapuolet sopivat.

10 artikla

Keskusvastapuolten perimät syrjimättömät ja avoimet määritysmaksut

1. Keskusvastapuoli voi periä maksuja vain sellaisten liiketoimien määrityksestä, jotka on toteutettu kauppapaikassa, jolle se on myöntänyt pääsyn objektiivisin kriteerein, joita sovelletaan kaikkiin määritysosapuoliin ja tarvittaessa asiakkaisiin. Tätä varten keskusvastapuolen on sovellettava kaikkiin määritysosapuoliin ja tarvittaessa asiakkaisiin samoja maksutaulukkoja ja alennuksia, eivätkä sen maksut saa riippua siitä, missä kauppapaikassa liiketoimi toteutetaan.

2. Keskusvastapuoli voi periä kauppapaikalta pääsyyn liittyviä maksuja vain objektiivisten kriteerien perusteella. Tätä varten kaikkiin kauppapaikkoihin, joilla on pääsy keskusvastapuoleen, on sovellettava samoja maksuja ja alennuksia, kun on kyse samoista tai samankaltaisista rahoitusvälineistä, ellei eri maksutaulukkoa voida objektiivisesti perustella.

3. Keskusvastapuolen on varmistettava asetuksen (EU) N:o 648/2012 38 artiklan mukaisesti, että tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut maksutaulukot ovat helposti saatavilla, asianmukaisesti yksilöity kutakin tarjottua palvelua kohti ja riittävän hienojakoisia sen varmistamiseksi, että maksut ovat ennakoitavissa.

4. Edellä olevaa 1–3 kohtaa sovelletaan maksuihin, joilla katetaan kertaluonteiset ja juoksevat kustannukset.

11 artikla

Kauppapaikkojen perimät syrjimättömät ja avoimet maksut

1. Kauppapaikka voi periä pääsyyn liittyviä maksuja vain objektiivisten kriteerien perusteella. Tätä varten kaikkiin keskusvastapuoliin, joilla on pääsy kauppapaikkaan, on sovellettava samoja maksutaulukkoja ja alennuksia, kun on kyse samoista tai samankaltaisista rahoitusvälineistä, ellei eri maksutaulukkoa voida objektiivisesti perustella.

2. Kauppapaikan on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitetut maksutaulukot ovat helposti saatavilla, asianmukaisesti yksilöity kutakin tarjottua palvelua kohti ja riittävän hienojakoisia sen varmistamiseksi, että maksut ovat ennakoitavissa.

3. Edellä olevaa 1 ja 2 kohtaa sovelletaan kaikkiin pääsyyn liittyviin maksuihin, myös niihin, joilla katetaan kertaluonteiset ja juoksevat kustannukset.

III LUKU

EDELLYTYKSET SOPIMUSTEN SYRJIMÄTTÖMÄLLE KOHTELULLE

12 artikla

Taloudellisesti vastaavien sopimusten vakuusvaatimukset

1. Keskusvastapuolen on määriteltävä, ovatko sopimukset, joilla käydään kauppaa kauppapaikassa, jolle se on myöntänyt pääsyn, taloudellisesti vastaavia verrattuna keskusvastapuolen jo määrittämiin sopimuksiin, joilla on samanlaiset riskiominaisuudet.

2. Tätä artiklaa sovellettaessa keskusvastapuolen on katsottava, että kaikki sopimukset, joilla käydään kauppaa kauppapaikassa, jolle se on myöntänyt pääsyn, ja joiden rahoitusvälinelajin asetuksen (EU) N:o 648/2012 14 artiklassa tarkoitettu keskusvastapuolen toimilupa tai mainitun asetuksen 15 artiklassa tarkoitettu toimiluvan laajentaminen kattaa, ovat taloudellisesti vastaavia verrattuna sopimuksiin keskusvastapuolen jo määrittämässä vastaavassa rahoitusvälinelajissa.

3. Keskusvastapuoli voi olla pitämättä sopimusta, jolla käydään kauppaa kauppapaikassa, jolle se on myöntänyt pääsyn, ja jolla on merkittävästi erilainen riskiprofiili tai merkittäviä eroja keskusvastapuolen jo määrittämiin sopimuksiin nähden vastaavassa rahoitusvälinelajissa, taloudellisesti vastaavana, jos keskusvastapuoli oli saanut asetuksen (EU) N:o 648/2012 15 artiklassa tarkoitetun toimiluvan laajentamisen kyseisen sopimuksen osalta ja liittyen kyseisen kauppapaikan pääsyä koskevaan pyyntöön.

4. Keskusvastapuolen on sovellettava 1 kohdassa tarkoitettuihin taloudellisesti vastaaviin sopimuksiin samoja vakuusmenetelmiä riippumatta siitä, missä sopimuksilla käydään kauppaa. Keskusvastapuolen on asetettava 1 kohdassa tarkoitetun taloudellisesti vastaavan sopimuksen määrittämisen edellytykseksi muutosten tekeminen keskusvastapuolen riskimalleihin ja -parametreihin vain silloin, jos se on tarpeen kyseiseen kauppapaikkaan tai sopimuksiin, jolla siellä käydään kauppaa, liittyvien riskitekijöiden lieventämiseksi. Tällaisia muutoksia on pidettävä asetuksen (EU) N:o 648/2012 28 ja 49 artiklassa tarkoitettuina merkittävinä muutoksina keskusvastapuolen malleihin ja parametreihin.

13 artikla

Taloudellisesti vastaavien sopimusten nettoutus

1. Keskusvastapuolen on sovellettava tämän asetuksen 12 artiklan 1 kohdan tarkoitettuihin taloudellisesti vastaaviin sopimuksiin samoja nettoutusmenettelyjä riippumatta siitä, missä sopimuksilla käytiin kauppaa, edellyttäen, että sen soveltama nettoutusmenettely on pätevä ja täytäntöönpanokelpoinen direktiivin 98/26/EY ja sovellettavan maksukyvyttömyyslainsäädännön mukaisesti.

2. Keskusvastapuolen, joka katsoo, että sen taloudellisesti vastaavaan sopimukseen soveltamaan nettoutusmenettelyyn liittyvää oikeudellista riskiä tai perusriskiä ei ole riittävästi lievennetty, on asetettava kyseisen sopimuksen määrittämisen edellytykseksi muutosten tekeminen nettoutusmenettelyyn niin, että kyseisen sopimuksen nettoutus suljetaan pois. Tällaisia muutoksia on pidettävä asetuksen (EU) N:o 648/2012 28 ja 49 artiklassa tarkoitettuina merkittävinä muutoksina keskusvastapuolen riskimalleihin ja -parametreihin.

3. Edellä 2 kohtaa sovellettaessa 'perusriskillä' tarkoitetaan keskusvastapuolen määrittämien kahden tai useamman omaisuuserän tai sopimuksen välisestä epätäydellisestä korrelaatiosta johtuvaa riskiä.

14 artikla

Samassa keskusvastapuolessa määritettävien sopimusten, joiden välillä on merkittävä korrelaatio, vakuuksien ristiinkäyttö

Jos keskusvastapuoli laskee vakuuksia samassa keskusvastapuolessa määritettävien sopimusten, joiden välillä on merkittävä korrelaatio, vakuuksien ristiinkäytön yhteydessä (salkun vakuusvaatimusten asettaminen) asetuksen (EU) N:o 648/2012 41 artiklan ja komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 153/2013 ([1]) 27 artiklan mukaisesti, keskusvastapuolen on sovellettava salkun vakuusvaatimusten asettamisessa käyttämäänsä lähestymistapaa kaikkiin asiaankuuluviin sopimuksiin, joiden välillä on merkittävä korrelaatio, riippumatta siitä, missä sopimuksilla käydään kauppaa. Sopimuksiin, joilla on merkittävä ja luotettava korrelaatio tai muu vastaava tilastollinen riippuvuutta osoittava parametri, on sovellettava samoja kuittauksia tai vähennyksiä.

IV LUKU

SIIRTYMÄJÄRJESTELYT JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

15 artikla

Tiedoksiantomenettely keskusvastapuolelta sen toimivaltaiselle viranomaiselle

Jos keskusvastapuoli hakee lupaa soveltaa asetuksen (EU) N:o 600/2014 35 artiklan 5 kohdan mukaisia siirtymäjärjestelyä, sen on tehtävä ilmoitus toimivaltaiselle viranomaiselleen kirjallisesti käyttämällä tämän asetuksen liitteessä vahvistettua lomaketta 1.

16 artikla

Ilmoitusmenettely toimivaltaiselta viranomaiselta EAMV:lle ja keskusvastapuolen kollegiolle

Asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava EAMV:lle ja keskusvastapuolen kollegiolle jokaisesta päätöksestä hyväksyä asetuksen (EU) N:o 600/2014 35 artiklan 5 kohdan mukainen siirtymäjärjestely kirjallisesti ilman aiheetonta viivytystä ja viimeistään kuukauden kuluttua päätöksestä käyttäen tämän asetuksen liitteessä vahvistettua lomaketta 2.

17 artikla

Ilmoitusmenettely kauppapaikalta toimivaltaiselle viranomaiselleen koskien ensimmäistä siirtymäkautta

Jos kauppapaikka ei halua, että asetuksen (EU) N:o 600/2014 36 artikla sitoo sitä, sen on tehtävä ilmoitus toimivaltaiselle viranomaiselleen ja EAMV:lle kirjallisesti käyttämällä tämän asetuksen liitteessä vahvistettuja lomakkeita 3.1 ja 3.2.

18 artikla

Ilmoitusmenettely kauppapaikalta toimivaltaiselle viranomaiselleen koskien jatkettua siirtymäkautta

Jos kauppapaikka haluaa jatkaa 30 lisäkuukauden ajan järjestelyä, jossa asetuksen (EU) N:o 600/2014 36 artikla ei sido sitä, sen on tehtävä ilmoitus toimivaltaiselle viranomaiselleen ja EAMV:lle kirjallisesti käyttämällä tämän asetuksen liitteessä vahvistettuja lomakkeita 4.1 ja 4.2.

([1]) Komission delegoitu asetus (EU) N:o 153/2013, annettu 19 päivänä joulukuuta 2012, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 täydentämisestä keskusvastapuoliin liittyviä vaatimuksia koskevien teknisten sääntelystandardien osalta (EUVL L 52, 23.2.2013, s. 41).

19 artikla

Lisätiedot nimellismäärän laskemiseksi

1. Asetuksen (EU) N:o 600/2014 36 artiklan 5 kohdan mukaisesti kauppapaikan, joka ei halua sitoutua kyseisen asetuksen 36 artiklaan 30 kuukauden ajaksi asetuksen (EU) N:o 600/2014 soveltamispäivästä, on sisällytettävä vuotuista nimellismääräänsä koskevaan laskentaan kaikki pörssilistattuja johdannaisia koskevat liiketoimet, jotka tehdään soveltamisajankohtaa edeltävänä kalenterivuonna kauppapaikan sääntöjen mukaisesti.

2. Kun kauppapaikka laskee vuotuista nimellismääräänsä asetuksen (EU) N:o 600/2014 36 artiklan 5 kohdan mukaisesti soveltamisajankohtaa edeltävälle kalenterivuodelle, sen on käytettävä todellisia lukuja siltä kaudelta, jolta ne ovat saatavilla.

Jos kauppapaikalla on saatavilla asetuksen (EU) N:o 600/2014 soveltamisajankohtaa edeltävältä vuodelta tiedot alle 12 kuukauden ajalta, sen on esitettävä arvio kyseisen vuoden osalta käyttäen seuraavia kolmea muuttujaa:

a) todelliset tiedot pisimmältä mahdolliselta ajanjaksolta, joka alkaa asetuksen (EU) N:o 600/2014 voimaantulovuotta edeltävän vuoden alussa, mukaan lukien vähintään kahdeksan ensimmäistä kuukautta;

b) todelliset tiedot vastaavalta ajanjaksolta tämän kohdan a alakohdassa tarkoitettua vuotta edeltävän vuoden ajalta;

c) todelliset tiedot tämän kohdan a alakohdassa tarkoitettua vuotta edeltävän koko vuoden ajalta.

Arvioitu vuotuinen nimellismäärä lasketaan kertomalla toisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetut muuttujat toisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetuilla muuttujilla ja jakamalla ne toisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetuilla muuttujilla.

3. Jos kauppapaikka haluaa jatkaa järjestelyä, jossa asetuksen (EU) N:o 600/2014 36 artikla ei sido sitä 30 lisäkuukauden ajan ensimmäisen 30 kuukauden jakson tai mahdollisten seuraavien 30 kuukauden jaksojen päättyessä, se on sisällytettävä asetuksen (EU) N:o 600/2014 36 artiklan 5 kohdan mukaiseen vuotuisen nimellismäärän laskentaan kaikki pörssilistattuja johdannaisia koskevat, sen sääntöjen mukaisesti tehdyt liiketoimet aiemman 30 kuukauden jakson kunkin kahden ensimmäisen liukuvan vuoden jaksolta.

4. Jos tietyntyyppisten välineiden vuotuisen nimellismäärän laskemiselle on olemassa hyväksyttäviä vaihtoehtoisia tapoja, mutta kyseiset laskentamenetelmät johtavat merkittävästi erilaisiin tuloksiin, käytetään sitä laskentatapaa, joka johtaa korkeimpaan arvoon. Erityisesti johdannaisten, kuten futuurit ja optiot, mukaan lukien kaikentyyppiset hyödykejohdannaiset, joilla käydään kauppaa yksiköittäin, vuotuinen nimellismäärä on johdannaisen kohde-etuutena olevien omaisuuserien täysi arvo vastaavan liiketoimen toteuttamishetken hintaan.

20 artikla

EAMV:n käyttämä hyväksymis- ja tarkistusmenetelmä

1. Kauppapaikan on toimitettava EAMV:lle pyynnöstä kaikki laskennan perusteena olevat tosiseikat ja luvut asetuksen (EU) N:o 600/2014 36 artiklan 6 kohdan d alakohdan mukaista tarkistamista varten.

2. Kun EAMV tarkistaa vuotuisen nimellismäärän lukuja, sen on myös otettava huomioon asiaankuuluvat kaupan jälkeiset tiedot ja vuotuiset tilastot.

3. EAMV:n on hyväksyttävä tai hylättävä soveltamisalan ulkopuolelle jättäytymistä koskeva ilmoitus kolmen kuukauden kuluessa kaikkien asiaankuuluvien tietojen vastaanottamisesta 16 tai 17 artiklan säännösten mukaisesti, mukaan lukien 19 artiklassa täsmennetyt tiedot.

21 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 3 päivästä tammikuuta 2018.

Tämän asetuksen 15, 16, 17, 19 ja 20 artiklaa sovelletaan kuitenkin sen voimaantulosta lähtien.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 24 päivänä kesäkuuta 2016.

Komission puolesta

Puheenjohtaja

Jean-Claude JUNCKER

LIITE

Lomake 1

15 artiklassa tarkoitettu ilmoitus

Keskusvastapuolen nimi	Asiaankuuluvat yhteystiedot	Kauppapaikan (kauppapaikkojen), joilla on läheiset sidokset keskusvastapuoleen, nimi (nimet)	Kauppapaikan (kauppapaikkojen), joilla on läheiset sidokset keskusvastapuoleen, lainkäyttöalue (lainkäyttöalueet)
		1. 2. 3. …	1. 2. 3. …

Lomake 2

16 artiklassa tarkoitettu ilmoitus

Keskusvastapuolen nimi	Asiaankuuluvat yhteystiedot	Hyväksymispäätöksen päivämäärä	Siirtymäkauden alkamis- ja päättymispäivä	Kauppapaikan (kauppapaikkojen), joilla on läheiset sidokset keskusvastapuoleen, nimi (nimet)	Kauppapaikan (kauppapaikkojen), joilla on läheiset sidokset keskusvastapuoleen, lainkäyttöalue (lainkäyttöalueet)
			Alkamispäivä: Päättymispäivä:	1. 2. 3. …	1. 2. 3. …

Lomake 3.1

17 artiklassa tarkoitettu yleinen ilmoitus

Kauppapaikan nimi	Asiaankuuluvat yhteystiedot	Samaan ryhmään kuuluvien unioniin sijoittautuneiden kauppapaikkojen nimi (nimet) ja lainkäyttöalue (lainkäyttöalueet)	Keskusvastapuolen (keskusvastapuolten), joilla on läheiset sidokset kauppapaikkaan, nimi (nimet) ja lainkäyttöalue (lainkäyttöalueet)
		1. 2. 3. …	1. 2. 3 …

Lomake 3.2

17 artiklassa tarkoitettu nimellismäärää koskeva ilmoitus

Kauppapaikka:	Kaupankäynnin nimellismäärä vuonna 2016
Omaisuusluokka X:	
Omaisuusluokka Y:	
Omaisuusluokka Z: …	

Lomake 4.1

18 artiklassa tarkoitettu yleinen ilmoitus

Kauppapaikan nimi	Asiaankuuluvat yhteystiedot	Samaan ryhmään kuuluvien unioniin sijoittautuneiden kauppapaikkojen nimi (nimet) ja lainkäyttöalue (lainkäyttöalueet)	Keskusvastapuolen (keskusvastapuolten), joilla on läheiset sidokset kauppapaikkaan, nimi (nimet) ja lainkäyttöalue (lainkäyttöalueet)
		1. 2. 3. …	1. 2. 3. …

Lomake 4.2

18 artiklassa tarkoitettu nimellismäärää koskeva ilmoitus

Kauppapaikan nimi:	Liukuvan vuoden nimellismäärä …	Liukuvan vuoden nimellismäärä …
Omaisuusluokka X:		
Omaisuusluokka Y:		
Omaisuusluokka Z: …		